

CHỦ ĐỀ 1 : HIỆN TƯỢNG CHÂU Á THỜI HIỆN ĐẠI

I NHẬT BẢN

BẢN ĐỒ NHẬT BẢN

<p>HOÀN CẢNH LỊCH SỬ</p>	<p>1. Kinh tế - Nông nghiệp : Lạc hậu , tô thuế nặng nề nên nạn mất mùa , đói kém thường xuyên xảy ra -Thủ công nghiệp : Kinh tế hàng hóa phát triển , công trường thủ công xuất hiện ngày càng nhiều ⇒ mầm mống kinh tế TBCN bắt đầu phát triển</p> <p>2. Xã hội : Vẫn duy trì chế độ đẳng cấp Giai cấp phong kiến mâu thuẫn với giai cấp nông dân và tầng lớp tư sản dân tiến bộ</p> <p>3. Chính trị - Đầu thế kỷ XIX , chế độ phong kiến Mạc Phủ (đứng đầu là Shogun) lâm vào tình trạng khủng hoảng - Lợi dụng tình thế đó , các nước tư bản Âu Mỹ tìm cách xâm nhập buộc Nhật phải ký các hiệp ước bất bình đẳng.</p>
---------------------------------	---

Samurai

SAMURAI

Là tầng lớp võ sĩ trong thời kỳ phong kiến Nhật Bản. Là tầng lớp được người dân Nhật Bản kính trọng vì họ có học thức lại giỏi võ nghệ.

Người nào muốn trở thành Samurai thì phải hội đủ ba yếu tố: trung thành – can đảm – danh dự. Để gìn giữ các yếu tố này một cách tuyệt đối, có trách nhiệm, các samurai phải qua những chuẩn bị cần thiết để có thể đương đầu với kẻ thù. Họ được tập luyện kiếm cung từ nhỏ, thực hành trà đạo, thi ca và hội họa. Từ đó, tinh thần Thần Đạo, Võ sĩ đạo đã dần dần thấm nhuần vào tư tưởng hành động của các samurai

LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÝ :

VÌ SAO CÁC NƯỚC PHƯƠNG TÂY LẠI CHÚ Ý ĐẾN NHẬT BẢN TRONG QUÁ TRÌNH XÂM LƯỢC THUỘC ĐỊA ?

-Là một quần đảo nằm ở phía Đông Bắc Châu Á ⇒ thuận lợi cho việc phát triển hàng hải , ngoại thương

-Nằm gần các nước Trung Quốc , bán đảo Triều Tiên giàu tài nguyên , đông dân ⇒ thuận lợi cho việc khai thác phục vụ công nghiệp

Nên các nước phương Tây muốn chiếm Nhật Bản nhằm biến Nhật Bản thành bàn đạp tấn công Trung Quốc , không chế con đường buôn bán trên biển xuống khu vực Đông Nam Á

CẢI CÁCH MINH TRỊ

- Những hiệp ước bất bình đẳng với nước ngoài làm phong trào chống Mạc Phủ lên cao

-1/1868 : Thiên hoàng Minh Trị lên nắm quyền đã thực hiện cải cách

- Nội dung cải cách :

+ Chính trị : - Thủ tiêu chế độ Mạc Phủ , lập chính phủ mới

.1889 : Lập chế độ quân chủ lập hiến

+ Kinh tế : - Thống nhất thị trường , tiền tệ (đồng Yên)

-Cho phép tự do buôn bán (kể cả ruộng đất)

+ Quân sự : Tổ chức và huấn luyện quân đội theo kiểu phương Tây

+ Giáo dục : Thi hành chính sách giáo dục bắt buộc , đổi mới nội dung giảng dạy , cử học sinh du học

Thiên Hoàng Meiji

Shogun Tokugawa Yoshinobu

<p>KẾT QUẢ</p>	<p>-Trong 30 năm cuối thế kỷ XIX , kinh tế TBCN phát triển mạnh ở Nhật ⇒ Sự ra đời của các tổ chức độc quyền như : Mitsui , Mitshubishi</p> <p>-Do thiếu thị trường , Nhật đẩy mạnh việc xâm lược thuộc địa (1874 : đánh Đài Loan ;1894 -1895 : chiến tranh Trung – Nhật ; 1904 – 1905 : chiến tranh Nga -Nhật)</p> <p>⇒ Nhật Bản trở thành một nước đế quốc chủ nghĩa.</p> <p>-1929 : Khủng hoảng kinh tế thế giới diễn ra khiến kinh tế Nhật suy giảm trầm trọng.</p> <p>- Để giải quyết khủng hoảng , chính phủ Nhật Bản chủ trương quân phiệt hóa bộ máy nhà nước , đưa Nhật Bản đi theo con đường chủ nghĩa phát xít</p> <p>-Quá trình quân phiệt hóa diễn ra gay gắt với những cuộc đảo chánh của các phe phái suốt thập niên 30 . Đến năm 1937 quá trình quân phiệt hóa hoàn thành. Nhật Bản tăng cường chạy đua vũ trang xâm chiếm thuộc địa :</p> <ul style="list-style-type: none"> + 1931 : Đánh chiếm Đông Bắc Trung Quốc + 1933 : Lập Mãn Châu quốc biến Đông Bắc Trung Quốc thành bàn đạp quân sự
<p>TÍNH CHẤT</p>	<p>Cải cách Minh Trị mang tính chất của một cuộc cách mạng tư sản nhưng không triệt để</p>

II. CẢI CÁCH Ở XIÊM

HOÀN CẢNH LỊCH SỬ	-1851 : Rama IV lên ngôi chủ trương “ mở cửa “ để bảo vệ độc lập cho Xiêm trước sự đe dọa của các nước phương Tây -1868 : Rama V lên ngôi tiếp tục thực hiện các chính sách cải cách .
NỘI DUNG CẢI CÁCH	- Kinh tế : + Nông nghiệp : Giảm nhẹ thuế ruộng , xóa bỏ lao dịch + Công thương nghiệp : khuyến khích tư nhân kinh doanh , xây dựng nhà máy - Chính trị : + Đối nội : Cải cách hành chính , quân đội , tòa án theo kiểu phương Tây + Đối ngoại : Thực hiện chính sách ngoại giao mềm dẻo để giữ gìn chủ quyền đất nước - Xã hội : Xóa bỏ chế độ nô lệ
KẾT QUẢ	Kinh tế phát triển theo hướng tư bản chủ nghĩa. Chủ quyền đất nước được bảo vệ , Xiêm thoát khỏi thân phận thuộc địa .

MONGKUT (RAMA IV)

CHULALONGKORN (RAMA V)